

T.C.
ANKARA
23. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2024/1714
KARAR NO : 2025/581

DAVACI : Türk Tabipler Birli i
VEK L : Av. evin Kaya (E-tebligat)

DAVALI : Sa lık Bakanlı ı E(tebligat) :
VEK L Av. XXXXX

DAVA TAR H : 30/10/2024
KARAR TAR H : 27/03/2025

DAVANIN KONUSU : Davacı tarafından, "Beyaz Kod" uygulaması kapsamında ça rı merkezinden veya internet adresi üzerinden bildirilen olaylara ili kin 2023 yılı Temmuz ile 2024 yılı A ustos ayına kadar geçen 13 aylık sürede elde edilen verilerin, istatistiklerin ve raporların payla ılması talebiyle yapılan 29/08/2024 tarihli bilgi edinme ba vurusunun zımnen reddine ili kin i lemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

DD A VE SAVUNMANIN ÖZET :

Davacı tarafından özetle ; Anayasal ilkelerin ihlal edildi i, bilgi edinme ba vurusunun gerekçesiz ve yazılı bir yanıt vermeden reddinin ilgili mevzuatı uyarınca usulüne uygun olmadığı, talep edilen verilere eri imde kamu yararı bulundu u, dava konusu i lemin hukuka aykırı oldu u ve talep do rultusunda karar verilmesi gerekti i ileri sürülmektedir.

Davalı idare tarafından özetle ; Ba vuran herkese her türlü bilginin verilmesi zorunlulu u bulunmadı ı, ayrı veya özel bir çalı ma, ara tırma, inceleme ya da analiz sonucunda olu turulabilecek türden bilgi veya belge için yapılacak ba vurulara olumsuz cevap verilebilece i, dava konusu i lemin hukuka uygun oldu u ve davanın reddine karar verilmesi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Ankara 23. dare Mahkemesince, duru ma için önceden belirlenerek taraflara duyurulan 26/03/2025 tarihinde yapılan duru maya davacı vekili Av. evin Kaya'nın ve davalı idareyi temsilen Av. Turgay Bulut'un geldi i görülerek usulüne uygun olarak yapılan duru ma sonrasında dava dosyası incelenerek gere i görü üldü:

MADD OLAY:

Dava dosyasının incelenmesinden;

- Davacı Birlik tarafından yapılan 29/08/2024 tarihli bilgi edinme ba vurusuyla "Beyaz Kod" uygulaması kapsamında ça rı merkezinden veya internet adresi üzerinden bildirilen olaylara ili kin 2023 yılı Temmuz ile 2024 yılı A ustos ayına kadar geçen 13 aylık sürede elde edilen verilerin, istatistiklerin ve raporların payla ılmasının istenildi i,

T.C.
ANKARA
23. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2024/1714

KARAR NO : 2025/581

- Ba vurunun zımnen reddi üzerine, anılan i lemin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmı tır.

LG L MEVZUAT:

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı; demokratik ve effaf yönetimin gere i olan e itlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak ki ilerinin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ili kin esas ve usulleri düzenlemektir." hükmü,

2. maddesinde; "Bu Kanun; kamu kurum ve kurulu ları ile kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu larının faaliyetlerinde uygulanır.",

5. maddesinde; "Kurum ve kurulu lar, bu Kanunda yer alan istisnalar dı ındaki her türlü bilgi veya belgeyi ba vuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme ba vurularını etkin, süratli ve do ru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu Kanun yürürlü e girdi i tarihten itibaren di er kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.",

" stenecek bilgi veya belgenin niteli i" ba lıklı 7. maddesinde; "Bilgi edinme ba vurusu, ba vurulan kurum ve kurulu ların ellerinde bulunan veya görevleri gere i bulunması gereken bilgi veya belgelere ili kin olmalıdır. Kurum ve kurulu lar, ayrı veya özel bir çalı ma, ara tırma, inceleme ya da analiz neticesinde olu turulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak ba vurulara olumsuz cevap verebilirler. stenen bilgi veya belge, ba vurulan kurum ve kurulu tan ba ka bir yerde bulunuyorsa, ba vuru dilekçesi bu kurum ve kurulu a gönderilir ve durum ilgiliye yazılı olarak bildirilir.",

8. maddesinde; "Kurum ve kurulu larca yayımlanmı veya yayın, bro ür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmı bilgi veya belgeler, bilgi edinme ba vurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmı veya kamuya açıklanmı bilgi veya belgelerin ne ekilde, ne zaman ve nerede yayımlandı ı veya açıklandı ı ba vuruna bildirilir.",

20. maddesinde; "Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde; a) Suç i lenmesine yol açacak, b) Suçların önlenmesi ve soru turulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovu turulmasını tehlikeye dü ürecek, c) Yargılama görevinin gere ince yerine getirilmesini engelleyecek, d) Hakkında dava açılmı bir ki inin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek, Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dı ındadır.",

21. maddesinde; "Ki inin izin verdi i hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizlili i kapsamında, açıklanması hâlinde ki inin sa lık bilgileri ile özel ve aile hayatına,eref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik de erlerine haksız müdahale olu turacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dı ındadır. Kamu yararının gerektirdi i hâllerde, ki isel bilgi veya belgeler, kurum ve kurulu lar tarafından, ilgili ki iye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak ko uluyla açıklanabilir." hükümleri yer almaktadır.

6023 sayılı Türk Tabipleri Birli i Kanunu'nun 1. maddesinde; "Türkiye sınırları içerisinde meslek ve sanatlarını icraya yetkili olup da sanatını serbest olarak yapan veya meslek diplomasından istifade etmek suretiyle resmi veya özel görev yapan tabiplerin katıldı ı Türk Tabipleri Birli i; tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanı mayı korumak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacıyla kurulmu kamu kurumu niteli inde mesleki bir kurulu tur." hükmüne yer verilmi ;

T.C.
ANKARA
23. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2024/1714

KARAR NO : 2025/581

4. maddesinin (d) bendinde, halk sa lı ı ve tıp meslekleri ile ilgili meseleler için resmi makamlarla kar ılıklı i birli i yapmak ve (e) bendinde, halk sa lı ını ve tıp mesle ini ilgilendiren i lerde resmi makamlardan yardım sa lamak konuları, Birli in yapmakla mükellef oldu u hizmetler arasında sayılmı tır.

Öte yandan, **Sa lık Bakanlı ı Hukuk Mü avirli i'nin 16/03/2016 tarih ve 2016/3 sayılı "Hukuki Yardım ve Beyaz Kod Uygulaması" konulu Genelgesi'nde**; anılan Bakanlı a yapılan ba vurulardan "Beyaz Kod" ba vurusu ve hukuki yardım konusunda ya anması muhtemel tereddütleri gidermek, uygulamaya açıklık kazandırmak ve Bakanlık çalı anlarının bu hizmete eri imini kolayla tırmak amacıyla açıklama yapılmasının gerekli görüldü ü belirtilmi ,

Anılan Genelge'nin "113 Beyaz Kod Ça rı Merkezi" ba lıklı 4. maddesinde; "a) Beyaz Kod ça rı merkezi 7 gün 24 saat esasına göre hizmet verecektir. Bu kapsamda; aa) Alo 113 Beyaz Kod telefon hattına gelen ça rıları kar ılar. ab) Telefon görü mesine göre sa lık çalı anının ya amı oldu u sözel veya fiziksel iddet ba vurularının Beyaz Kod web sistemine kaydını gerçekle tirir. ac) Ar iv ve kayıtların düzenli tutulmasını sa lar ve raporlamalarını yapar. aç) Bakanlı ın ilgili birimlerine aylık ve yıllık olarak toplam verileri gönderir. b) Yapılan görü meler, ispat hukuku bakımından kayıt altına alınır." düzenlemesine,

"Bakanlık ve ba lı kurulu larının sa lık kurum ve kurulu larında Beyaz Kodun i leyi i" ba lıklı 5. maddesinde; "a) Hastane, a ız ve di sa lı ı merkezleri, il ambulans servisi ba hekimlikleri ve Toplum Sa lı ı Merkezlerinde bir ba hekim yardımcısının ba kanlı ında kurulmu olan Çalı an Hakları ve Güvenli i Birimleri, Beyaz Kod kapsamında, a a ıdaki i ve i lemleri yürütecektir: aa) Personelin ikayetçi olup olma dına bakmaksızın, gerçekle en bütün iddet olayları için sistem kaydı yapar. Bir olayda birden çok ma dur var ise, bu kayıtların sistem üzerinden birle tirilmesi sa lar ..." düzenlemesine,

"Üniversiteler ve özel sa lık kurulu larında Beyaz Kodun i leyi i" ba lıklı 6. maddesinde; "... b) Üniversiteler ve özel sa lık kurum ve kurulu larında gerçekle en olaylar da yöneticiler tarafından geciktirilmeksizin 113 numaralı telefonla veya www.beyazkod.sa lık.gov.tr web adresi üzerinden Bakanlık Beyaz Kod sistemine bildirilecektir. c) Söz konusu sa lık kurulu larında da Beyaz Kod sistemine veri giri i yapacak ve bildirimde bulunacak bir birim olu turulacak ve/veya personel görevlendirmesi yapılacaktır ..." düzenlemesine yer verilmi ,

"I Beyaz Kod Koordinatörlü ü" ba lıklı 7. maddesinde, her ilde, I Sa lık Müdürlü ü bünyesinde görev yapmak ve Beyaz Kod kapsamında belirlenen i ve i lemleri yapmak üzere Beyaz Kod koordinatörlü ü kurulaca ı, il sa lık müdürünün, il Beyaz Kod koordinatörü ile birlikte kurumlarda Beyaz Kod sürecine ili kin hususlarda yapılan çalı maları izleyerek talep halinde Bakanlı a rapor edece i belirtilmi tir.

HUKUK DE ERLEND RME:

Davalı idarece, davacı Birli in yetkisinin, Türk Tabipleri Birli i Kanunu uyarınca tabiplerle sınırlı olmasına kar ın, tabip ve di er meslek mensupları ayırımına gitmeksizin her türlü bilgi, belge ve analizin talep edildi i, ayrıca "Beyaz Kod" uygulamasının, kamu hizmetinin düzenli ve sürekli olarak verilmesini teminen kurum personeline yönelik bir uygulama oldu u gözetildi inde, davacı Birli in, kurum çalı anı statüsünde bulunmadı ı, öte yandan, davacının taleplerinin, özel bir çalı ma, inceleme ve ara tırma yapılmadan ve elde edilen veriler analiz edilmeden kar ılanması

T.C.
ANKARA
23. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2024/1714

KARAR NO : 2025/581

mümkün olmadı ından, söz konusu talebin bu yönüyle de Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında olmadı ı belirtilmi tir.

Yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümlerinin de erlendirilmesinden, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda yer alan istisnalar dı ında her türlü bilgi ve belgenin, demokratik ve effaf yönetimin gere i olan e itlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak, ba vuruların yararlanmasına sunmanın da idareler için bir yükümlülük oldu u, bununla birlikte; bilgi edinme hakkının, ki ilerinin hiçbir sınırlamaya tabi olmaksızın her türlü bilgi ve belgeye sınırsız ve denetimsiz olarak ula ma hakkı eklinde yorumlanamayaca ı, bu hakkın, Kanunda öngörülen amaca uygun olarak, anlamlı bir ekilde varlı ını sürdürebilmesi için, kamunun ortak yararını ve ki ilerinin bireysel yararlarını dikkate alan adil bir denge içerisinde kullanılması gerekti i sonucuna varılmaktadır.

Bununla birlikte, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birli i Kanunu'nda davacı Birli e, tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanı mayı korumak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak yönünde ödevler yüklendi i, di er yandan; halk sa lı ı ve tıp meslekleri ile ilgili meseleler için resmi makamlarla kar ılıklı i birli i yapılması ve halk sa lı ını ve tıp mesle ini ilgilendiren i lerde resmi makamlardan yardım sa lanması konusunda da görevleri yerine getirmek üzere yetkilendirildi i görülmektedir.

Bu kapsamda, yukarıda açıklandı ı üzere, ilgili mevzuatla davacı Birli e yüklenen görevlerin gere i gibi yerine getirilmesi için yapılan çalı malarda yararlanmak üzere 2016-2022 yılları arasındaki ve 2022 yılı ile 2023 yılı Temmuz ayına kadar geçen 6 aylık süreye yönelik veri, istatistik ve raporların payla ılması talebiyle yapılan bilgi edinme ba vurularının zımnen reddine ili kin i lemlerin yargı kararlarıyla iptaline karar verildi i, söz konusu kararlar sonrasında yalnızca fiziksel iddete ili kin verilerin payla ıldı ı, sözel iddet verilerin payla ılmadı ı, bu nedenle anılan Genelge'nin 4. maddesinin (aç) bendi do rultusunda ba vurunun eksiksiz ekilde yerine getirilmesinin talep edildi i anla ılmaktadır.

Talep edilen veri, istatistik ve raporların, meslek mensuplarının ve toplum sa lı ının iyile tirilmesine yönelik çalı malarda kullanılabilmesi amacıyla davacı Birli in bazı bilgilere ihtiyaç duyaca ı açık olup, "Beyaz Kod" uygulamasına yönelik olarak hazırlanan Genelgede, sa lık çalı anlarının ya adı ı sözlü veya fiziksel iddet ba vurularının Beyaz Kod web sistemine kaydedilece i, ar iv ve kayıtların düzenli tutulmasının sa lanaca ı ve raporlanaca ı, Bakanlı ın ilgili birimlerine aylık ve yıllık olarak toplam verilerin gönderilece i, il sa lık müdürünün, il Beyaz Kod koordinatörü ile birlikte kurumlarda Beyaz Kod sürecine ili kin hususlarda yapılan çalı maları izleyerek talep halinde Bakanlı a rapor edece i yönünde düzenlemelere yer verilmi olması da dikkate alındı ında, davalı idarenin savunması yerinde görülmemi tir.

Bu durumda, davacı Birlik tarafından, ilgili mevzuatla kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesi maksadıyla istenildi i ve bu amaçla yapılacak çalı malarda kullanılaca ı anla ılan "Beyaz Kod" uygulaması kapsamında elde edilen verilere ili kin bilgi ve raporların iletilmesine ili kin istemin, davalı idarece, davacının ba vurusunda belirtti i amaç do rultusunda bir de erlendirme yapılarak kar ılanması gerekirken bu talebin zımnen reddedilmesine ili kin dava konusu i lemin hukuka aykırı oldu u sonucuna varılmı tir.

Öte yandan, Bilgi Edinme Kanunu'nun yukarıda aktarılan 12. maddesi uyarınca ba vurunun reddine ili kin kararların gerekçeli olarak verilmesi gerekti i yolundaki düzenleme kar ısında,

T.C.
ANKARA
23. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2024/1714
KARAR NO : 2025/581

ba vurunun cevap verilmeksizin zımnem reddedilmesine ilişkin bu yönüyle de hukuka aykırı bulunmuştur.

Benzer uyu mazlıklarda istinaf incelemesinden geçerek kesinleşen Ankara 6. dade Mahkemesi'nin 19/10/2022 tarihli E:2022/1054, K:2022/2081 ve Ankara 17. dade Mahkemesi'nin 29/02/2024 tarihli E:2023/1725, K:2024/316 sayılı kararları da bu yöndedir.

HÜKÜM :

Açıklanan gerekçelerle;

1) DAVA KONUSU LEM N PTAL NE,

2) Davacı tarafından yapılan ve a a da dökümü gösterilen 1.002?,00-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duru malı i ler için belirlenen 36.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3) Artan posta ücretinin daha önce talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen (UYAP sisteminde IBAN bilgileri bulunmuyor ise bildirilmesi halinde) davacıya iadesine,

Kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 (otuz) gün içerisinde Ankara Bölge dade Mahkemesi'ne** sunulmak üzere Mahkememize veya Mahkememize gönderilmek üzere 2577 sayılı dade Yargılama Usulü Kanunu'nun 4'üncü maddesinde belirtilen yerlere verilecek dilekçe ile **istinaf yolu açık olmak üzere**, 27/03/2025 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Ba kan

XXXXX

XXXXX

Üye

XXXXX

XXXXX

Üye

XXXXX

XXXXX

YARGILAMA G DERLER :

Ba vurma Harcı :	427,60 TL
Karar Harcı :	427,60 TL
Vekalet Harcı :	60,80 TL
Posta Gideri :	86,00 TL
TOPLAM :	1.002?,00 TL

